

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי כ"א אב תש"פ | דף היומי בבלי: עירובין ב | דף הכולל: עירובין צז.
דף היומי בהלכה: מסעיף ג' עד תחילת סימן תק"ג.
מוסר: אהבת חסד - אות ג' עד אות ה'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: תומר דבורה הקדמה עד פרק א מידה ז

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

כל ישראל, עירובין! – היום מתחילים | מה חוללה הדרשה 'המיוותרת' של המשגיח? | הגבאי ש'הרסי' שידוך | תגלית מדהימה מאחורי דלת סתרים במפעל ממתקים בסין | מה עושים נגד עין הרע? | 1952

הסיפור היומי

לאחר שלוש שנים פגש המשגיח את אותו אברך ברחוב, והנה חזותו כשל בן תורה. שאלו למעשיו, והשיב לו שהוא מגיד שיעור באחת הישיבות. שאלו המשגיח בתדהמה - "אתה?!". החזיר לו האברך: "כבודו אשם בכל זה..."

הדרשה 'המיוותרת' שבנתה עולם מלא

בהגיעו אל מקום השמחה מצא אולם מלא במשתתפים, ואיש לא הכירו חוץ מהחתן אשר שמח מאוד בבואו והראה ל'מחותנו' - הנה המשגיח בשערי האולם. מיד העלו את ר"ב לשולחן ה'מזרח' וכבדוהו בדרשה.

פתח רבי בנימין ודרש כי ה' הטובה עליו, אך כל המסובים המשיכו לעסוק בשלהם, זה בדיבור וזה באכילה ושתייה... והרגיש כי 'קול ה' במדבר'... אחר גמרו עזב את המקום מתוך עגמת נפש על שטרך והתייגע, וכפי הנראה היה זה לחינם, ולא תרם מאומה בהשתתפותו וק"ו בדבריו... ושפך ליבו לפני אביו על כל מה שעבר עליו.

לאחר ג' שנים נפגש ר' בנימין עם אותו אברך ברחובה של עיר בבני ברק, ונדהם לראותו אווז בספרים ומעיין בהם, מאחר שבשנות בחרותו היה 'ליידגער' (הולך ריקן)... והיה ברור לו לר' בנימין שתיכף ככלות ימי ה'שבע ברכות' הוא לובש 'בגדי עבודה' - אך הנה חזותו מוכיחה עליו שהוא 'בן תורה'.

שח הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א: באמת אמרו שאין בידינו להשיג כוחה של 'מילה טובה' ודבר עידוד וחזוק, עד כמה מחייה מתים הוא ובונה נפשות.

סיפר הגאון רבי בנימין רימר שליט"א משגיח דשיבת טשעבין, שלפני שנים רבות הנהיגו בישיבת טשעבין שבכל שמחת אירוסין של בחור מתלמידי הישיבה ישתתף לכה"פ אחד מחברי הצוות הרוחני לפאר אותה לכבודו של החתן, ויהי היום, ואחד מהבחורים עמד לחגוג את שמחת אירוסיו באחת הערים בצפון ארה"ק, ובאותם הימים היה זמן הנסיעה מירושלים לאותה עיר נמשך כארבע שעות לכל צד, והיה זה מחובתו של רבי בנימין להשתתף שם.

כמובן שלא רצה לנסוע ולבזבז שמונה שעות על הדרכים מלבד השעות במסיבת האירוסין, ומה עוד שהיה בזה הרבה טלטולי דאורחא, והלך לאביו רבי מרדכי לבקש ממנו 'לוותר' לו על חובה זו... אך הגר"מ לא הסכים, ואמר לו שאי אפשר להפך את 'התקנה', והוא נאלץ לנסוע.

ששמע במו אוזניו מהמשגיח שגמר עליו את ההלל, וכך היה בכל התקופה עד הנישואין, שהכלה ומשפחתה היו בטוחים שזכו ב'הלום' מן השמים... והיא נישאת אדעתא דהכי, וכל ציפיותיה היו לראותי עולה ומתעלה במעלות התורה, ולא היה בידי אלא לישב וללמוד - מתחילה אכן 'שלא לשמה' ולבסוף בא לשמה, עד שזכיתי בחסדי ה' ללמוד וללמד ולהרביץ תורה. באותה שעה זכה רבי בנימין לראות כי יש שכר לעמלו, ואותה נסיעה ונשיאת דברים הצמיחה אילן רב פירות. ללמדנו עד כמה דברי חיזוק ועידוד יכולים לשנות ולבנות דורות עולם.

(באר הפרשה)

שאלו ר' בנימין למעשיו, והשיב שהוא משמש כמגיד שיעור באחת הישיבות... שאלו ברוב תדהמתו "אתה?!"... החזיר לו האברך לר' בנימין: "אתם אשמים בכל זה"... שאלו ר' בנימין: "ומה עשיתי כי הבאת עלי זכיה גדולה כזו?... סיפר לו האברך: "המשגיח זוכר את מסיבת האירוסין שלי, ואת הדרשה שנאמרה אל העצים והאבנים... אך לא כך היה - כי חותני הוא איש פשוט ותמים עד מאד, והוא התפעל מאוד מכל השבחים שהרעיף המשגיח, ובבואו לביתו מלא התרגשות שח לבני ביתו (השוויגער שלי) ובתו הכלה כי זכינו בחתן בן תורה, שהוא ממש 'ספר תורה' חי... ותיאר בפניהם את כל מה

חדשות דרשו

"אפשר לומר בפה מלא ש'דרשו' נאבק בקורונה, ונוחל הצלחות לא קטנות, ב"ה"

תגובות נלהבות ונרגשות בקבוצות של לומדי 'הדף היומי' ב'דרשו', עם סיום מסכת שבת ולקראת תחילת מסכת עירובין • שיחה עם מנהל מחלקת המדיה של 'דרשו' הרב משה הרמן

אוהד אטינגר

לפרנסה של אנשים רבים שניזוקו קשות, וזאת היתה מכה כואבת במיוחד לכל מערך הלימוד של 'הדף היומי' בעולם כולו. "אם התחלנו את מסכת ברכות עם מאות אלפי לומדים נרגשים שקיבלו על עצמם בקבלה גמורה ובחפץ לב להתמיד ולהגיע לשיעור מדי יום, פתאום טפחה התפרצות הקורונה על פניהם, וסגרה את הכל. "התברר שהלימוד בקבוצות האמורות הוא התרופה הטובה למכה הזאת, ואכן, כמו שאמרתי בתחילת דברי, הקדוש ברוך הוא הקדים תרופה למכה", אומר הרב הרמן בהתרגשות. "כך למדנו, כעשרת אלפים אנשים, החברים ב-50 קבוצות, את כל מסכת ברכות, סיימנו אותה ולאחר מכן למדנו את מסכת שבת מתחילתה ועד הסיום המרגש אתמול בשעה טובה. "לרגל הסיום, ולאחר שקיבלתי בקשות מצד הלומדים, פתחתי את האפשרות להגיב בקבוצות ליום אחד, כדי לאפשר ללומדים להגיב על קבלת השיעורים ולבטא את שמחתם על סיום המסכת", מספר הרב הרמן. "התגובות היו מרגשות מאוד. "אני ממש מרגיש תלמיד של הרב", כותב אחד הלומדים, "אשמח להשתתף בסיום שלו אם קיים דבר כזה". "חבר אחר באחת הקבוצות כתב "אין דבר יותר מתוק מדף גמרא. מתיקות התורה נותנת כח להמשיך גם כשקשה". "משתתף שלישי איחל לעצמו ולשאר המשתתפים 'מזל טוב' ולאחר מכן כתב לראשי 'דרשו', למגיד השיעור ולמנהל הקבוצה: "בזכותכם סיימתי מסכת, אחרי שנים שלא עשיתי את זה".

בשקט בשקט, בלי שמישהו שם לב לכך, מחולל 'דרשו' מהפכה אדירה בתקופה האחרונה: המהפכה הדיגיטלית. "חז"ל הקדושים לימדו אותנו שהקב"ה מקדים רפואה למכה", אומר מנהל מחלקת המדיה ב'דרשו' הרב משה הרמן, "וכך אכן קרה עם המהפכה הדיגיטלית. הרעיון היה להקים עשרות קבוצות בטלפון, בקבוצות ובשאר התקשורת המקוונת, כשבכל קבוצה יש מאות חברים, ושבהן נשלח מדי יום שיעור של 'דף היומי'. "הקבוצות סגורות לתגובות. יש רק עדכון אחד ביום, כשמנהל הקבוצה, שולח את השיעור המוקלט של הרה"ג רבי אליהו אורנשטיין, מגיד השיעור הוותיק ביותר של 'דרשו', שרבים ממש 'מכורים' לשיעורים שלו, וכבר סיימו אתו את הש"ס כולו בסייעתא דשמיא. "יחד עם ההקלטה נשלח גם מסמך תמונה, של דף הגמרא הנלמד באותו יום. בזה מתחיל ונגמר תפקידה של הקבוצה. "הרעיון זכה להצלחה מרובה. מאות הצטרפו בתוך כמה ימים, ובהמשך זה הגיע אלפים ואפילו לעשרת אלפים. "ואז הגיע נגיף הקורונה שהחל להכות ולפרק את כל מה שהכרנו. בתי הכנסת נסגרו, שיעורים התפרקו, ישיבות הוצאו לחופשת בין הזמנים מוקדמת וממושכת. שגרת החיים הופסקה, נעצרה כמעט לחלוטין, וגם כשהיא התחדשה זה היה רק באופן חלקי, בהדרגה ובלי שנדע כמה זמן השגרה המחודשת תימשך, ומתי יוטל עלינו סגר נוסף. "זאת מכה כואבת מאוד לכל מה שהכרנו. לחיי החברה,

שומעים מדי יום את השיעור של הרב אליהו אורנשטיין שליט"א, ומתחברים לכל עם ישראל בלימוד 'הדף היומי' מסכת אחרי מסכת".

"כמובן שגם ההתייחסות לקורונה לא נעדרה, והיתה התייחסות אליה ברבות מהתגובות: "בדיוק פרצה הקורונה", כתב אחד המשתתפים, "כל השיעורים נסגרו ולא היה היכן ללמוד. ואז התחלת לשלוח מידי יום את הקישור לדף היומי עם הצילום שלו. זו היתה הזדמנות מצוינת, ובזכותך למדתי כך מידי יום בצורה הזאת.

"אפשר לומר בפה מלא", מסכם הרב הרמן את השיחה, "ש'דרשו' נאבק בקורונה, ונוחל הצלחות לא קטנות, ב"ה. היעד שלנו כעת הוא להכפיל את מספר המשתתפים בקבוצות הללו עד הסיום של מסכת עירובין בס"ד, ולהגיע ל-100 קבוצות ול-20 אלף משתתפים, כשכמובן מדובר רק בתחנה אחת נוספת בדרך ליעדים גבוהים הרבה הרבה יותר בסייעתא דשמיא".

"התגובה המרגשת ביותר מבחינתי", מספר הרב הרמן, "היתה של אותו יהודי יקר שכתב במילים הללו: "אני חוזר בתשובה, ובחיים שלי לא סיימתי מסכת... התחלתי עם תחילת הש"ס מסכת ברכות ועכשיו זכיתי לסיים גם מסכת שבת. יש ברכה בעמלי יום יום, ואין יום שאני מפספס".

"אחד המשתתפים דיווח שהוא מיוזמתו מעביר את השיעור המוקלט מדי יום לקבוצות נוספות ובעצם משמש גם הוא כחוליה בשרשרת זיכוי הרבים של 'דרשו'. "תודה רבה לכם", הוא כתב לנו, "יישר כוח ענק ואני מפיץ בעוד קבוצות ואנשים נהנים. רק אם אפשר שתמיד יהיה באתר יום לפני, שנוכל לזכות עוד אנשים. אין מילים בפי".

"תגובה נוספת שריגשה אותנו באה מעובדי מחסן הספרים של רשת חנויות הספרים 'אור החיים'. העובדים כתבו לנו שהם מקבלים את השיעור המוקלט מדי יום, ומשמיעים אותו במערכת הכריזה המרכזית של המחסן הענק, כך כל העובדים כאיש אחד

פרשת השבוע

לעת ערב התחבאו כמה משגיחים בתוך המפעל, וכשראו כי אין איש יצאו והחלו לחפש. והנה מצאו בתחתית אחד הקירות כמין טלאי מהודק ולא נראה לעין, שמאחוריו דלת סתרים קטנה. משגיח צנום השתחל פנימה, ועיניו השכו...

גאב"ד חרדים הרה"צ ר' אשר אנשיל כ"ץ שליט"א על חובת ההקפדה בכשרות המאכלים

תחת לשונך ולענג בהם את ילדי החמד בתענוגי השבת, שיהא חיכם ממתקים ומחמדים. אחר העמל הרב תהא ברכת 'שהכל נהיה בדברו' נאמרת בכוונה יתירה מפיות עמך בית ישראל.

על הכל נוסף את ניצוח מלאכת הקודש של משגיחי הכשרות העומדים על משמרתם שיהא הכל על הצד המהודר ביותר. וכאן המקום להוקירם ולהעריכם. ישובים המה על אדמת ניכר ימים לילות ושבעות במסירות אין קץ לוודא שחלילה לא ייצא שום מכשול מתחת ידם. עבודתם מתחילה מבראשית - בבדיקת כל המרכיבים והסממנים, ניקיון ובדיקת המחסנים עד אחרוני החדרים, לאחמ"כ מתחיל תהליך ההכשרה - מסכת שלמה בפני עצמה הכוללת הגעלה הכשרה וליבון עם לשונות אש ותימרות עשן, ואחרי ככלות הכל, מתחילים מיד במסכת חדשה של הייצור עצמו הכולל השגחה צמודה ופיקוח, בה נוטלים המשגיחים חלק בראש זה בכה וזה בכה איש על מחנהו ואיש על תפקידו, מעליהם עומד משגיח ראשי לפיקוח, ניהול, עצה והדרכה. רק בכך מצדיקים הם את חותמת הכשרות הנצמדת אל המוצר.

וכי תימא שבזה יצאו המשגיחים ידי חובתם? טעות חמורה בידכם - אין זה כי אם תחילת עבודתם, מעתה ילכו המה בחיל, ולא תמיד בכח, בכל מבואות המפעל, היכליו חדריו ומחסניו, פינותיו ומכונותיו, ישגיחו וירוצו ממשמרת למשמרת

כי עם קדוּש אֶתָּה לֵה' אֱלֹקֶיךָ וגו'. לא תאכל פֶּל תוֹעֵבָה (יד ג). באולם הייצור הראשי של אחד ממפעלי הממתקים הגדולים בסין, פלגי זיעה ואדי מים עולים מתוך סירי קיטור מבעבעים, עליהם מאות פועלים עמלים, מערבבים ומבשלים ומגלגלים, עד לקבלת עיסת ממתקים, משם מועברת העיסה למכונות ומערבלים בהם מוסיפים תמציות טעם וריח, מתוך שלל ניחוחי פירות האילן ותותי השדה; משם הם מועברים ומוכנסים תחת עול המחרשה של מכונות ה'פרעס', לקבלת תואר של צורה מתוך שלל צורות שונות ומשונות שלא שיערום אבותינו מעולם; משם הם עוברים עוד אי אלו גלגולים עד שהם נהפכים לסוכריות גולמיות.

באולם סמוך רצים עוד פועלים מאובקים מכף רגל עד ראש, עמלים בהכנת תערובת אבקה חמוצה המועברת אחר כבוד לכבשני-אש, משם יוצאת האבקה לאולם שלישי היישר למכונות תופים מיוחדות, בתוכם מערבבים את הסוכריות הקשות עם האבקה החמוצה, ובכך יקרא שמו בישראל 'חמוץ מתוק'... משם הם מועברים לחדרי יבוש, ומשם למחלקת האריזה, בה הם נעטפים ונסגרים עם חותמת הכשרות המתנוססת עליהם כדי שיכירו וידעו כל באי עולם כי על טהרת הקודש נעשו ללא שום חשש ופקפוק כלל, ובכך ראויים המה לעלותם על שולחנם של צרבי דרבנן ב'אבות ובנים' ובחברות המשניות, לקיים דבש וחלב

אחת עטו כולם על אותו חדר מסתורי, הוציאו כל העגלות ורוקנו כל תכולת החדר ופתחו באמצע ימות החמה בבדיקת חמץ נרחבת בכל פינה ופינה - עד שמצאו בתחתית אחד הקירות כמין טלאי מהודק היטב ולא נראה לעין... תיכף קרעוהו ומתחתיו גילו את הפירצה הקוראת לגנב - דלת סתרים קטנה שהובילה לצדו החיצוני של המפעל.

משגיח צנום השתחל פנימה וחשכו עיניו מלראות... הוא מצא את עצמו בתוך מחסן ששכן מחוץ למפעל, שם שכנו מסודרות רבבות סוכריות גולמיות דומות להפליא לאלו שבפס הייצור, אך הבדל קטן-אדיר ביניהם - הם היו טריפה למהדרין! מהם עם חששות של איסורי אורייתא, חלקם עם חשש ציפוי מן החי, חלקם עם חשש של סתם יינם, ה"י. במקום 'לא תאכל כל תועבה', רצו הגויים להכשילנו בממתקי תועבה!

מתברר, שאחרי ההכשרה פרצו הגויים מבחוץ באין רואים חור בדופן, סתמוהו עם דלת סתרים וטלאי לא נראה לעין, דרכו העבירו והשחילו סוכריות לא כשרות לתוך אותו חדר סודי, סידרום נאה על גבי מגשים מותאמים והעבירו אותם הלאה יחד עם הסוכריות הכשרות להמשך תהליך האריזה ובכך הכפילו את הכמויות פי כמה וכמה. בזה סברו להרוויח בכפליים, ראשית להוריד מהם את עול משגיחי הכשרות, ובנוסף להיפטר מכמויות הסוכריות הישנות.

עם קבלת תוצאות החקירה קיימו המשגיחים גם הם את הפסוק והדלת סתרים סגרו אחריהם, החזירו את כל העגלות על מקומן סגרו את האור שלא התפוצץ, לקחו את כל חותמיהם וחפציהם ומבחר אביזריהם, והלכו מבלי לשוב לעולם... בכך פסלנו לצמיתות את המפעל כולו, וכל הייצור הכשר-לא כשר ירד לטמיון.

כך היא דרכה של כשרות, ודרשת וחקרת הדק היטב אם אכן נעשה הדבר כהלכתו, ככל משפטו וחוקתו!

איתא בגמרא (פסחים כב:) שמעון העמסוני היה דורש כל את"ם שבתורה, כיוון שהגיע ל 'את' ה' אלקיך תירא פירש, ותו לא דרש, עד שבא רבי עקיבא ודרש 'את' לרבות תלמידי חכמים. והקשו הרוקח (בהקדמה להלכות ברכות), והאבודרהם (בברכת הלחם והזימון) מה נדרוש בפסוק (דברים ח י) 'ואכלת ושבעת וברכתך א"ת ה' אלקיך', הלא כאן לא נוכל לדרוש א"ת לרבות, שהרי חייבים אנו להודות רק למי שהמזון שלו שהוא ה' אחד היוצר הזן והמפרנס לכל, ולא לבשר ודם. ותיצרו שם שבא לרבות את בעל הבית, ומטעם זה אנו מוסיפים בברכת המזון 'הרחמן הוא יברך את בעל הבית הזה'.

ויראתי בפצותי, שאילולי דמסתפינא הייתי מתרץ ואומר שבא לרבות את כל העוסקים בתורת כשרות המאכלים, הלא המה השוחטים, הבודקים, משגיחי הכשרות, מורי ההוראה ויושבי על מדין, שבלעדיהם ייאסר המזון בתכלית האיסור, ובלעדיהם

לוודא כי הכל כשורה, ועד אשר ייצאו אחרוני המשלוחים ארוזים וסגורים גם הם בחותם הכשרות, לא ינוחו ולא ישקטו. מקיימים הם ודרשת וחקרת הדק היטב - היטב הדק, למען יהיה הדבר בשלימות הכשרות ובתכלית ההידור.

עד כאן ההקדמה.
מספר גאב"ד חרדים שליט"א: מתוקף תפקידי כרב המכשיר של הייצור המיוחד במפעל בסין, קיבלתי באחד הימים טלפון בהול מהמשגיח הראשי אשר בתוך המפעל כשהוא נסער כולו. במה דברים אמורים? זה להם ימים אחדים שרואים הם שהמפעל איננו מתנהל כשורה, אך עדיין לא עלו על פשר הדברים. הכל התחיל בעת שהמשגיח האחראי על קווי האריזה גילה לחדרתו שכמויות הסוכריות האריזות אינם תואמות את כמויות הייצור, דהיינו שמרובות הם פי כמה מכמות הייצור עצמו ואינם תואמות את הרשימות של משגיחי הכשרות הצמודים לקווי הייצור השונים. פירוש הדבר, כי אי שם בין הייצור לבין האריזה, מוחדרות פנימה בדרך כל-שהיא כמויות אדירות של מיני מתיקה ממקום אחר חלילה. שוד ושבר. אך אויה, הכל נראה על פניו בסדר, וכמה שבדקו ויגעו למצוא את הפירצה, לא מצאו.

ולא זו בלבד, אלא שבמקביל, גם המשגיח אשר במחלקת התנורים וחדרי הייבוש החל להתלונן כי העובדים אשר תחת פיקוחו החלו להתנהג בפתאומיות באופן מחשיד, ובכל פעם שהוא נכנס להשגיח בתוך חדר הייבוש מזרזים אותו לצאת לבל ישהה בפנים יותר מרגעים ספורים; ומאידך, בכל פעם שהם נכנסים לאותו חדר, מקיימים המה בהידור את 'והדלת סגרו אחרי' מבתוכו פנימה ואין ביכולתו להיכנס - דבר הנוגד בתכלית את דרישת הכשרות לתת כניסה למשגיחים בכל עת ועונה בכל מקום שהוא בכל שטחי המפעל כולו ללא יוצא מן הכלל.

זאת ועוד, שהעובדים לא נותנים לו להדליק אור בחדר בטענת הבל כי בתנור ההוא יש חשש 'גרמא' של פיצוץ ושריפה, אולם ראה זה פלא, כי בכל עת שהם שוהים שם, מיד 'ויהי אור' ככל אוות נפשם ללא שום שריפה, והדבר אומר דרשני. וגרוע מכך והחמור מכולם הוא, שהכלל 'כבולעו כך פולטו' (פסחים ל: ועוד) אינו תקף בחדר זה - אלא כל כמות שנכנסת לכאן לייבוש יוצאת כפולה ומכופלת, והוא פלאי. תעלומה ואין קורא לה. אשר על כן הגיעו למסקנא פשוטה, שללא צל של ספק, רמאות יש כאן, ויש לפסול את הייצור כולו.

ועתה נפשם בשאלתם, מה יעשו בעושי המלאכה, האם להמשיך לעקוב אחר הרמאות ולגלות את הפרצה, או להפסיק פעולתם לאלתר ולהחרים את תכולת המפעל כולו כדת וכדין. ברור שהוריתי להם לפסול תיכף ללא שהות את כל הייצור ולהפסיק תיכף את פעולתם, כאשר במקביל נתתי מהלכים בידם כדת מה לעשות, לפי אישורי הסמכות אשר בידי בני לבין הנהלת המפעל.

בסוף אותו יום העבודה, התחבאו כמה משגיחים בתוך המפעל וכשראו כי אין איש יצאו ממערתם והחלו במלאכתם. בנשימה

ולהתעמק במעשה הכשרות שאינה מן הקלות בקודש, להזהיר לדעת טרם היציאה למקומות מחליפי-כח למיניהם, בתי הארחה ובתי מלון, אשר שם רבו המכשלות, שם עלינו לקיים בעצמנו את ה'ודרשת וחקרת הדק היטב' ולא לזלזל בכגון דא, שאיסוריהם חמורים ביותר, שלא ייצא שכרם בהפסדם.

(מתוך שיחת גאב"ד חרדים שליט"א)

לא שייך שיהא מזון מתוקן לסעודה. אי לכך מדין הכרת הטוב נרבה גם אותם בברכת המזון כמידה נגד מידה על שמכשירים המה בעבורנו את המזון, והלוא בוודאי לא פחותים המה מברכת בעל הבית שבקעו לו ברכת הרחמן בפני עצמו, וא"כ שפיר נדרוש ואכלת ושבעת וברכת א"ת ה' ואת שליחיו המכשירים. ודבר בעתו מה טוב, בתקופה זו של ימי בין הזמנים עלינו לעיין

שיג ושיח

מה עושים נגד עין הרע? ומהי העצה למי שאינו מצליח להירדם בלילה?

'שיג ושיח' - הוראות, הדרכות ועובדות ממרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א, שנרשמו ע"י נכדו נאמן ביתו הרה"ג ר' אריה קניבסקי שליט"א

ובפרט בימי האבלות על חורבן הבית צריך לתקן מידה זו ולהרבות באהבת חינוך, ובזכות זה תסתלק מעליך ה"עין רעה".

מה הבעיה?

אנקדוטה מעניינת נרשמה כאשר נכנס אל רבינו שליט"א בחור צעיר הלומד בישיבה קטנה, וביקש עצה מה לעשות: הוא סובל מנדודי שינה, פעמים רבות מתעורר באמצע הלילה ואינו מצליח להירדם שוב.

ענה לו רבינו שליט"א כי אינו מבין מה הבעיה בזה: "אם אתה לא מצליח להירדם בלילה, תקח גמרא ותלמד!"

והוסיף בחיוך ואמר: "מסתבר שאם רק תקח גמרא ותלמד, תקח תרדם..."

התפרסם ב'טליושר' - 6881* - קו התוכן של ארגון 'ארחות יושר'

עין טובה

היה זה יהודי יקר שנכנס אל רבינו שליט"א באחד מימות השבוע, כאשר דאגה רבה נסוכה על פניו. הוא תיאר מספר מקרים משונים שאירעו לו בסמיכות זה לזה, ואשר גרמו לו נזק רב, והוסיף ואמר כי לדעתו, הגורם לכל הצרות הוא "עין הרע" שנתן בו אחד ממכריו, בעקבות כך שעבר עם משפחתו לאחרונה לדירה חדשה ומרווחת.

הוא ביקש את ברכת ועצת רבינו שליט"א להחזיר את המצב לקדמותו ושתשרור בביתו השלווה.

ענה רבינו שליט"א ואמר: "אם יש לך עין הרע, התיקון לזה הוא 'עין טובה'. תשתדל אתה להתנהג במידת 'עין טובה', לראות באחרים רק את הטוב, להיטיב לאחרים, ולשמוח בשמחת הזולת;

קול העם

כשהתעוררתי, גיליתי שטר מקופל של 200 ש"ח מונח בשולי הכובע שלי... ביקשתי מהגבאי שיבדוק במצלמות האבטחה מה היה בזמן שישנתי - במצלמה נראה יהודי עם חולצה לבנה וזקן מאפיר ניגש ומניח את השטר...

האשראי בבנק יכול להיגמר - אצל הקב"ה הוא לא נגמר לעולם

בעזרת ה', אתן מאה שקלים. אין לי אתי כרגע, אבל יהיה... עכשיו, בבוקרו של יום שישי, כאמור, אני רואה את ר' זאב ואומר לו: לא שכחתי מהמאה שקלים. אני כבר מביא לך. אין לי כאן עכשיו, אבל כבר יהיה...

"לא נורא אם תביא את הכסף ביום ראשון", הוא אומר לי.

שמי יעקב כהן ואני גר בחיפה. ביום שישי אחד אני נכנס לבית המדרש המרכזי של נדבורנה. אחר סיום התפילה פוגש אותי ר' זאב, ידידי היקר, ברחבת הכניסה.

אתמול הוא התקשר אלי וסיפר לי שבקהילה שלו פותחים ימי התרמה מרוכזים - מצ'ינג, והוא מעוניין להתרים אותי. אמרתי לו:

סיפרתי על כך לחברים, ומישהו הכניס את הסיפור ל'באר הפרשה'. עתה, בשיחתי עם ר' זאב, הוא זכר את הסיפור ואמר: "אז הצליח לך, אבל מי אמר שגם הפעם יגיעו לך מאה שקלים כמו שאתה רוצה?"

אמרתי לו: למה אתה מדבר כך? האשראי בבנק יכול להיגמר. האשראי אצל אבי יכול להיגמר, אבל אצל אבי שבשמים הוא לא ייגמר לעולם. הוא תמיד יכול לעשות הכל. אין אצלו דבר קשה או קל, הבורא יתברך שמו הוא כל יכול! אתה יודע מה זה 'כל יכול'... עודנו מדברים, והנה ניגש אלי יהודי בעל לבוש עממי, עושה רושם של 'בעל תשובה', ושואל אותי: "מה שלומך?" אמרתי לו: ברוך השם. "איך עבר השבוע?" - ישתבח שמו. נולד לי בן למזל טוב! היהודי, שעדין לא קלטתי מיהו, התרגש מאוד. "מזל טוב מזל טוב! הנה קח מאה שקלים לכבוד השמחה".

א... לא נעים לי, מה פתאום? - אמרתי. "זה בסדר. יש לי הכרת הטוב אליך, שעזרת לי עם ה'קדיש'... נזכרתי שהפעם הקודמת שפגשתי את היהודי הזה היתה כשרצה להגיד קדיש אחר אמו ע"ה, ואני עזרתי לארגן לו מניין.

שוחחנו עוד מעט, היהודי הזה נפנה לדרכו, ואני פניתי לר' זאב: "הנה, קח מאה שקלים". הוא הביט בי ובידי בתדהמה וקרא: "אני לא מאמין...!" הוא לקח את הכסף בהתרגשות, ואני אמרתי לו: "מהיום תגיד אני כן מאמין!"

(גיליון 'השגחה פרטית')

"אפשר לחשוב שכל פעם קורה לך 'סיפורים'. זהו, נגמר לך האשראי. לא בכל יום אתרחיש ניסא"...

כדי שתבינו למה הוא התכוון, אספר בקיצור: יום אחד לוויית מחבר מאתיים שקלים ואמרתי לו שאחזיר לו אותם עד השקיעה. כשהגעתי להתפלל מנחה, ראיתי את החבר והרגשתי לא כל כך נעים ממנו. אמנם היו עוד שעתיים, אבל התחלתי לחשוב מהיכן אני מביא את הכסף.

לא רציתי ללכת לבנק להוציא כסף מהכספומט, כיוון שבאזור שהבנק ממוקם בו יש קושי גדול בשמירת עיניים. התפללתי להשם וביקשתי מעומק ליבי שיזמין לי מאתיים שקלים לכאן, לבית המדרש.

אחר כך התיישבתי בשולחן פינתי, מתחת לעזרת נשים, וחיכיתי. הנחתי את כובעי ואת משקפי על השולחן, הורדתי את הראש ונמנמתי. כשהתעוררתי, גיליתי מאתיים שקלים מקופלים יפה, מונחים בשולי הכובע שלי... התרגשתי. הנה, שמע השם לתפילתי.

כדי להיות בטוח שהכסף אכן מיועד לי, ביקשתי מהגבאי שיפתח את מצלמות האבטחה ויראה מה היה בזמן שישנתי. הוא הסכים. במצלמה נראה יהודי בעל חולצה לבנה וזקן מאפיר ניגש לשולחן ומניח את השטר. אין לי מושג מה היה הסיפור שלו ומדוע החליט לתת דווקא לי ודווקא באותו רגע מאתיים שקלים, אבל היה ברור לי שהוא הוא שליח המקום להביא לי את אשר שאלתי.

יומא דהילולא

ר' אשר חש תרעומת על הגבאי, על שלא נתן לאותו יהודי להיכנס אל הרבי. 'בגללו התבטל שידוך, וזה אפילו לא מזוי לו'... הרבה לעצמו. לאחר ימים, כשהגיע תורו של ר' אשר להיכנס, הוא שומע לפתע את הרבי ממלמל לעצמו בשקט...

ליומא דהילולא של הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע - כ"א אב

כידוע, התגלגלו אצל הרבי הקדוש מבעלזא סיפורי מופת רבים מספור, ורבים האנשים שזכו אצלו לישועות מפליאות. עיניו הקדושות חזו למרחוק ללא הגבלת זמן ומקום, והוראותיו שלפעמים היו נראות שאינן שייכות למציאות היוו הוראות חיים לשומעיהם.

נספר כאן סיפור אחד מני רבים, סיפור הבא ללמד על הכלל כולו. הסיפור נלקח מתוך הספר 'עובדות וסיפורים' (להרב הגאון ר' יצחק אליעזר יאקאב שליט"א):

במוצאי שבת אחרי הבדלה היו החסידים נכנסים אל הקודש פנימה ועוברים אצל הרבי לברכת 'א גוטע וואך', ובהזדמנות זו היו מזכירים כל אחד את המעיק על לבו. זה מזכיר חולה הזקוק לרפואה שלמה, וזה מזכיר מישהו שממתין כבר שנים לזרע של קיימא, אחד מבקש ברכה להצלחה בעסק, והשני בא לשאול על

הרה"ק רבי יחזקאל משינאווא זי"ע ראה פעם את הרה"ק רבי אהרן מבעלזא כשהיה אברך. נענה הרה"ק משינאווא ואמר: "פון דעם יונגערמאן האט דער יצר הרע אינגאנצען פארגעסן" [-מאברך זה שכח היצר הרע לגמרין]...

לימים אמר על הרה"ק יעקב יוסף מסקווירא זצוק"ל: "דער יצר הרע פארגעסט נישט פון קיינעם, דער יונגערמאן האט עם געמאכט פארגעסן!" [-היצר הרע אינו שוכח מאף אחד, האברך השכיח אותו מעצמו]...

הגאון הצדיק רבי וועלוועל צ'צ'יק שאל פעם את מרן הבריסקער רב זצוק"ל אודות הרבי מבעלזא: "איך יתכן שילוד אשה חי ללא אכילה ושתיה וללא שינה?". ענה לו הרב מבריסק: "דעם בעלזער רב קורמעט מען פון הימל" [-את הרבי מבעלזא מאכילים משמים]...

שידוך שהוצע לו, וכן הלאה.

פעם אחת כשהרבי שהה בירושלים, הכריז הגבאי ר' שלום פויגל אחרי הבדלה: "בפקודת הקודש לא יוכלו להיכנס פנימה רק אלה הבאים מחוץ לעיר". כל החסידים הירושלמים התאכזבו, אך מדברי הרבי לא זזים.

היה שם בין האנשים יהודי שבא מבתי הונגריין ורצה לשאול שאלה דחופה אודות שידוך שהוצע לו. הוא כבר המתין כמה ימים ולא הצליח להכנס, והצד השני אינו מוכן לחכות יותר. הוא ניסה לבקש מר' שלום שיכניס אותו, אבל ר' שלום התעקש ואמר לו: "אתה לא נכנס בשום פנים ואופן".

הסובבים ניסו לדבר על לבו של ר' שלום: "הרבי בודאי לא התכוין לזה, זה מקרה מיוחד, ואתה חייב להכניס אותו", אך ר' שלום לא זז מעמדתו. באין ברירה הלך אותו האיש הביתה, ואכן אותו שידוך התבטל.

בין האנשים שנכחו שם היה הרה"ח ר' אשר יאקאב ז"ל (חתנו של הרה"צ רבי וועלוול אייזנבאך זצ"ל), שהמתין גם כן כמה ימים להיכנס למרן הרבי זצוק"ל. ר' אשר הכיר את האיש, והרגיש בלבן כעס על ר' שלום. איזה עקשן הוא הגבאי הזה, אין לו טיפת לב, בגללו התבטל השידוך וזה אפילו לא מזיז לו...

עברו כמה ימים והגיע תורו של ר' אשר להיכנס אל הקודש פנימה. בעודו מהרהר אודות התנהגותו המוזרה של הגבאי, הוא שומע לפתע את הרבי מבעלזא ממלמל לעצמו בשקט: "אז א שידוך איז נישט באשערט, וואס קען איך טוהן?" [-אם שידוך לא נגזר מלמעלה, מה אני יכול לעשות?].

(גיליון 'מתיקות הדף היומי')

ישועה בו במקום

לפנינו סיפור נוסף, ככתבו וכלשונו של בעל המעשה. לפני מספר שנים הוצרכנו לישועה עבור בן משפחתנו שיחי', וכמה וכמה הרפתקי חווינו על בשרנו, כאשר על אף הקשיים התחזקנו באמונת אומן. והנה בשנה שעברה [=תש"ע] קראנו במאמר [ב'המבשר תורני'] על מה שאמר הגה"צ אבד"ק קטמון, שהיה היחיד שהתבקש להספיד את הרה"ק מבעלזא ז"ע לפני

מיטתו, ובסיום דברי ההספד אמר לפרש את הפסוק 'ישלח עזרך מקודש ומציון יסעדך' - שכשרבנו הקדוש היה בחיים חיותו נכנסו בפנים אל הקודש לבקש ולהתחנן לעזר ותרופה, והיה 'ישלח עזרו מקודש', וכעת נשאר לנו רק ציונו הקדוש - 'מציון יסעדך', הציון ייתן לנו סעד, שנבוא להשתטח ולבקש ישועות ורפואות.

אחר קריאת הווארט חשבתי, מי ייתן לי אבר כיונה ואעופה למקום שכונת קודש הקדשים... אך מטרת הזמן ומריחוק המקום שבחו"ל לא יצא הדבר לפועל, אמנם הווארט נשמר בזיכרוני.

השנה [=תשע"א] בחודש אב נסענו לארץ ישראל אני ומשפחתי, בעקבות הצעה רצינית שנראתה מאד משכנעת, ולאחר בירורים אצל קרובים וידידים, מה' יצא הדבר והגענו לירושלים עיר הקודש, ולאחר שנפגשו ב' הצדדים נתחוורו עוד פרטים שאכמ"ל ויצאנו במפח נפש גדול, וא"א לתאר את השברון לב בו היינו שרויים.

לפתע נזכרתי מה שראיתי שנה שעברה, ומהכא להתם עלינו לבית החיים לציון המצוינת שבהר המנוחות לשפוך שיח לפני בוכה"ע, ושם נפרצו מעינות תהום. מה אומר ומה אדבר, שפכנו מר לבבנו לפני שוכן מרומים והרגשנו בחוש שהמקום אשר אתה עומד שם אדמת קודש היא.

ובתוך הדברים היה ע"י הציון אחד שהתעסק בהדבקות המודעות לרגל יומא דהילולא, ושם נאמר בשם הרה"ק מבעלזא ז"ע שמי שתורם למוסדותיו הקדושים כאילו נתן לו פדיון נפש, והודענו לאברך הנ"ל שבכוונתנו להרים תרומה הגונה למוסדות הרה"ק ז"ע.

ולאחר שנוצר הקשר בינינו והתברר לאברך בשל מה הגענו לארץ ישראל, וכל מפח הנפש שחווינו, הציע לנו את בת משפחתו... לא אאריך בפרטים, אבל סוף דבר שבאותו שבוע בשעטו"מ שברנו צלחת למז"ט.

העליתי הדברים על הכתב, כדי ליתן שבח והודיה למי שאמר והיה העולם, ולפרסם מה גדלו מעשי הצדיקים, וגם להראות החשיבות במה שכותבים על צדיקי הדורות, שהדברים מעוררים ומהווים מגדל אור בגלות האפלה ומחזקים לבבות רפים לאביהם שבשמים.

(מכתב שפורסם ב'המבשר תורני' שופטים תשע"א)

להתחיל את היום ברגל ימין
חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייו

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:
dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..
המייל היומי של 'דרשו'.

גודל שיקול הדעת הנצרך לפני שמדברים לשון הרע בהיתר לתועלת

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

אפשר להזהר בזה. על כן מאוד ישית עצות בנפשו קודם שמתחיל לספר, היאך להוציא את הענין מפיו שלא להגדיל את העוולה יותר ממה שהיא, ויכוון לתועלת...".
בהמשך, סעיף ט"ז, מעורר ה'חפץ חיים' על טעות נפוצה נוספת "שמשתבשין בו בני אדם תמיד". שכאשר שואלים אדם למה מדבר לשון הרע על רעהו, הוא משיב: "מפני שגם הוא דיבר עלי בפני פלוני ופלוני". וזו טעות גדולה מפני כמה טעמים: "אחד, שמי שסיפר לך זה, אסור מהתורה להאמינו, מפני קבלת רכילות... ואיך יהיה מותר לילך ולספר עליו מחמת זה?". והטעם השני: "דלו יהא שהדבר אמת שהוא דיבר עליך, גם כן אסור מחמת זה לילך ולדבר עליו לשון הרע".

לאחר שמנה ה'חפץ חיים' את שבעת התנאים להיתר לספר לשון הרע לתועלת, הוא מעורר וכותב (סעיף ט"ו, כלל י' מהלכות לשון הרע): "ועתה ראה אחי, איך צריך שיקול גדול לזה, באיזה אופן לספר הענין. כי בעת הסיפור הוא עומד בסכנה גדולה של איסור סיפור לשון הרע, אם לא ישמור עצמו בכל הפרטים, וביותר בפרט השני והרביעי". הפרט השני הוא, שעליו לוודא שאכן מדובר בעוולה על פי דין תורה; והפרט הרביעי הוא, שלא יגדיל את העוולה יותר מכפי שהיא.
וממשיך ה'חפץ חיים' וכותב: "ופשוט דעל זה נוכל לומר 'מוות וחיים ביד לשון', ואם לא יראה לחשוב בעצמו קודם שהוא מתחיל לדבר בענין זה, באיזה אופן להוציא הדבר הזה מפיו - בוודאי יכשל חס ושלום. כי בעת מעשה נתגבר כוח הכעס על האדם ואי

בכמה זמן למד החזון איש את הפרק ראשון של עירובין?

עירובין דף ב

אמת" מגור זצ"ל היה לי עוזר מתנדב ה' אברהם טוביה רוזנוסר נ"י, בשעות הבוקר המוקדמות ישבנו בחדר הסמוך לחדר הרבי ולמדנו ביחד, הרה"ג ר' פנחס מנחם שליט"א (כ"ק אדמו"ר בעל הפני מנחם זצ"ל) שהיה אז בחור צעיר הצטרף ללימוד מסכת עירובין, פעם נכנס לחדרנו הרבי זצ"ל הביט ואמר עירובין א שווערע גמרא, כשפנה לשוב לחדרו לחשתי כי זה איתא בזוהר, הרבי אמר בלשון שאלה בזוהר? כלל היה נקוט בידי אם מגיב מוכיח שטעיתי, אעפ"י שידעתי שזה בזוהר ריש פרשת תצא, בשעת הסעודה נסיתי להוציא ספר זוהר מהארון, שהיה מאחורי הרבי, סיבב את ראשו אלי ואמר לא צריך, זוהר רעיא מהימנא, אז למדתי לדעת שיש לציין אם זה בזוהר או במדור רעיא מהימנא שבזוהר.

(דף על דף)

במהרי"ל (בספר הל' סוכה) מובא שהוא שאל אחד מדוע האריכו רש"י ושאר פוסקים במסכתות סוכה ועירובין יותר מבשאר מסכתות, והשיב לו שדיניהם רחוקים מדעת הבריות, כגון גוד אסיק גוד אחית ודין לבוד ודופן עקומה ולחי וקורה שמתירן את המבוי, והרבה כהאי גוונא אשר קשה לדעת סברתם, ועל כן חזרו הפרשנים להבינם ולהשכילם לכל.
ובספר מעשה איש (ח"ה ע' לה) המביא מהגרש"פ שטיינברג ו"ל, (נאמן ביתו של החזון איש זצ"ל) הכותב: אמר לי פעם, שלמד חורף אחד בשנה מעוברת. ארבע עשרה שעות ליום בלי הפסק פרק ראשון ממסכתא עירובין.
בקונטרס פרק זכרונות שכתב הרה"ח ר' שמאי גינזבורג ז"ל (ע' 41) מספר שבתקופה ששימש את כ"ק האדמו"ר בעל ה"אמרי

24
שעות

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 2 3 4

הרב **מאיר שפרכר** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2 2

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2 1

הרב **יצחק לובינשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 2 6

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הר' **אברהם פוקס** הי"ו
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו
60 שניות מתוקות על סדר הדף היומי

שלוחה 3

חדש!

שיעורים בפרק 'כיצד מברכין'
במסגרת תוכנית 'בזכות התורה'

שלוחה 27

הר' **שלום יכנס ואברהם פוקס** הי"ו
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

כלי בישול מחרסינה - האם מותר לבשל בהם בפעם הראשונה ביום טוב?

ובנוגע לזמננו - לדעת השולחן ערוך, תהליך הייצור השתנה ולכן אין לאסור זאת עוד; ולדעת הרמ"א נהגו להחמיר בכך אף בזמננו. וכתבו האחרונים, שאף למנהג בני אשכנז, אין להחמיר בנוגע לכלי חרס המצופים זכוכית, כגון כלי חרסינה.

[שו"ע תקב, ד, ומשנ"ב כה]

בזמן הגמרא, היו כלי הבישול מחרס מיוצרים באופן שאיטומו של החרס לא היה מלא, ורק בעת הבישול הראשון נשלם האיטום, והנוזלים לא היו נפלטים עוד דרך דפנות הכלי בבישולים הבאים. ומסיבה זו, היה אסור לבשל בכלי חרס בפעם הראשונה ביום טוב, כיון שבכך הושלם ייצור הכלי, והרי זה כעשיית כלי ביום טוב.

גפרורים ופחמים - האם הם 'מוקצה' ביום טוב?

ולמרות שאסור להצית באמצעותם אש חדשה, אין הגפרורים 'מוקצה' ביום טוב, ומותר לטלטלם כדין כלי שמלאכתו להיתר, כיון שהם ראויים לשימוש של העברת אש מאש קיימת; ומה עוד, שלענין 'מוקצה', יש לצרף את הדעה הנ"ל לקולא. ואף פחמים ונפט, יתכן שנחשבים ככלי שמלאכתו להיתר.

[ביאורים ומוספים דרשו תקב, 15]

כפי שלמדנו, אסור ליצור ביום טוב אש 'חדשה', ולכן אין להצית אש בגפרור ביום טוב באמצעות חיכוך במקום המיועד לכך בקופסת הגפרורים. ויש מהאחרונים שצידד כי מותר להצית באמצעותם אש חדשה, כיון שהאש נחשבת כקיימת וטמונה בגופרית שבראש הגפרור, ויוצאת לאויר העולם באמצעות החיכוך, אך אין הלכה כן.

האם מותר לטלטל ביום טוב פנס חשמלי דולק?

שעון, או על ידי גוי - יש שכתב שלכאורה יש לאוסרם מדין 'נולד' (ראה תקציר לשלשום); אך צידד לאידך גיסא, שמאחר ודרכו של זרם החשמל 'להיוולד' ולהיעלם בכל רגע מחדש, אינו נחשב לנולד, וכמו כלי המחובר מכמה חלקים אשר רגילים לפרקם ולחברם, שמותר לחברם בשבת, ואין זה נחשב לנולד.

[ביאורים ומוספים דרשו תקב, 15]

מנורה חשמלית, או תנור חשמלי, הפועלים ביום טוב, מותר לטלטלם. ומעיקר הדין, מותר לטלטל גם פנס דולק, אך יתכן שיש לאסור את טלטולו מחשש שמא מתוך הטלטול יטעו ויכבוהו, כיון שבימות החול רגילים להדליקו ולכבותו פעמים רבות. ובנוגע למנורה, תנור וכדומה, שהופעלו ביום טוב באמצעות

* מותר להדליק אש ביום טוב מאש קיימת בלבד, אך לא ליצור אש 'חדשה'. יש אומרים שהאיסור הוא מן התורה, ויש אומרים שהאיסור הוא מדרבנן, וכן דעת רוב הפוסקים. וגם הדלקת נורת חשמל אסורה, משום שפעולת ההדלקה היא 'הולדת' אש. וזאת, בנוסף על איסור 'בונה' בסגירת מעגל חשמלי.

* כשחל ליל יום טוב במוצאי שבת - יש אומרים שמותר לקרב שני נרות זה לזה בהבדלה, ויש להקפיד שהפתילות לא תגענה זו בזו, ואם נגעו, מותר להפרידן; ויש אומרים שאסור להפרידן. ויש אומרים שאסור לקרב נרות שעווה - או חומר נוטף אחר - זה לזה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מי ששתיית יין גורמת לו לכאב ראש - האם מחויב בשתיית ארבע הכוסות?

Moshe Shai/FLASH90

והפטור משתיית יין, ישתה מיץ ענבים; וכפי שלמדנו, לדעת פוסקים רבים ניתן לכתחילה לקיים את מצות ארבע כוסות במיץ ענבים. ואם אין בהישג ידו מיץ ענבים, או שאין באפשרותו לשותותו, יקיים את המצוה ביין שמעורב בו סוכר, וכדומה. ואם אין באפשרותו לשתות כל יין שהוא - יש שהורו שישתה מיץ הדרים, כגון מיץ אשכוליות.

[שו"ע תעב, י, משנ"ב לה, ושעה"צ נב; וראה שו"ע שם, יא; ביאורים ומוספים דרשו, 34, 42, 43 ור"ז]

מי ששתיית יין גורמת לו לכאב ראש, או שהוא סולד מטעמו של היין - עליו להתאמץ ולשתותו בליל הסדר, כדי לקיים את מצות 'ארבע כוסות'. אולם, אם שתיית היין תגרום לו 'ליפול למשכב', פטור, כיון שאין זו 'דרך חירות' כלל. ויש שהורה, שהדברים אמורים רק במי שבסופו של דבר נהנה מעט משתיית היין, אך מי שאינו נהנה כלל, והיין מאוס בעיניו, אין זו דרך חירות, והוא פטור משתייתו.

הלוח היומי

כ"א באב | רבי חיים ב"ר יוסף דב בער הלוי סולובייצ'יק זצ"ל, הגר"ח מבריסק

יארצייט

שנ"ד/ש"ע: רבי יעקב קופלמן זצ"ל, מבריסק דקווא, בעל עומק הלכה, אהל יעקב ועוד.
תקע"ה: רבי אלכסנדר סנדר ב"ר יצחק אייזיק .. זצ"ל, מקומארנא, בעל זכרון דברים.
תר"ה: רבי דוד ב"ר מנחם מנדל (מקוסוב) זצ"ל, מזאבלטוב, בעל צמח דוד.
תרע"ה: רבי חיים ב"ר יוסף דב בער הלוי סולובייצ'יק זצ"ל, הגר"ח מבריסק.
תשי"ז: רבי אהרן ב"ר יששכר דב רוקח זצ"ל, מבעלזא.

תשס"ז: רבי משה דב ב"ר צבי יהודה וולנר זצ"ל, אב"ד אשקלון, בעל שו"ת חמדת צבי, אמרי חמודות, דרושים לחפציהם וחמדת הלבבות.

יארצייט מרן רבינו חיים ב"ר יוסף דב הלוי סולובייצ'יק הגר"ח מבריסק

טובה לזולת כמצות הגבהת ספר תורה

מרן הגר"ח מבריסק עשה פעם טובה לאדם מסוים, ואותו אדם לא רצה להטריח את רבינו ואמר לו: "אני כבר אעשה את זה". אמר לו מרן: "וכי אם הייתי מקבל מצות 'הגבהת ספר תורה' או 'גלילת ספר תורה', גם היית אומר לי שברצונך לעזור לי כדי שלא אטרח כל כך... והרי זהו בדיוק אותו 'מעשה מצוה'".

(עובדות והנהגות לבית בריסק ח"ג עמ' רנח)

נשתדל לשמוח מאוד בשעה שאנו זוכים לעשות חסד עם הזולת, ולא נצטער על הטרחה שבדבר, שהרי זוהי טרחה בדבר מצוה, כשאר המצוות שבתורה

* חדש - שיעורים בפרק כיצד מברכין במסגרת תוכנית בזכות התורה (שלוחה 27)

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il